

HEMŞİRELİK BİLİMİ
Dergisi

Journal of
NURSING SCIENCE

Hemşirelik Bilimi Dergisi

Journal of Nursing Science

<http://dergipark.gov.tr/hbd>

e-ISSN:2636-8439

Orijinal Araştırma

Üniversite Öğrencilerinin Temel İlk Yardım Uygulamalarına İlişkin Bilgi Düzeyleri

Level of Knowledge of University Students on Basic First Aid Practices

Ezgi TEMEL^{*,a}, Büşra ŞAHİN^a, Nurdan GEZER^a, Rahşan ÇAM^a

^a Aydın Adnan Menderes Üniversitesi, Hemşirelik Fakültesi, Cerrahi Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, AYDIN

ÖZET

Giriş: Öğrencilerin ilkyardım uygulamalarına ilişkin bilgi düzeylerinin bilinmesi, yanlış bilinen uygulamaların düzeltilmesi ve doğru zamanda güncel bilgilerle değerlendirilmesi açısından önemlidir.

Amaç: Kesitsel tipteki bu çalışmada üniversite öğrencilerinin temel ilkyardım uygulamalarına ilişkin bilgi düzeylerinin belirlenmesi amaçlanmıştır.

Yöntem: Bu araştırma 20.01.2018-20.02.2018 tarihleri arasında Aydın Adnan Menderes Üniversitesi Merkez Kampüsü'nde öğrenim görmekte olan 463 üniversite öğrencisi ile yapılmıştır. Verilerin toplanmasında 33 soruluk literatüre göre oluşturulmuş bir anket formu kullanılmıştır. Elde edilen verilerin değerlendirilmesinde; tanımlayıcı istatistikler (ortalama ve yüzdelik değerler) ve Ki-kare analizleri kullanılmıştır.

Bulgular: Araştırmaya katılan öğrencilerin %50.8'i erkek ve yaş ortalamaları 20.70±1.80 (min:18, max:35)' dir. Araştırmaya katılan öğrencilerin %28'i Fen Edebiyat Fakültesi, %21.2'si Eğitim Fakültesi ve %16.6'sı Aydın Meslek Yüksekokulu ve % 34.2'si diğer fakültelerde öğrenim görmekte olup % 33.7'si 2. sınıf, % 33.3'ü 1. sınıf, % 17.7'si 4. sınıf ve % 15.3'ü 3. sınıf öğrencisidir. Öğrencilerin %68.4'ü önceden ilkyardım ile ilişkili herhangi bir kurs almamış ve % 96.5'inin ilkyardım ile ilgili bir sertifikası yoktur. Araştırma bulgularına göre temel ilk yardım eğitimi alan öğrencilerin ilk yardımın amacını bilme durumları arasında anlamlı bir ilişki (p=0.331) bulunmuştur.

Sonuç: Araştırma sonuçlarına göre öğrencilerin ilk yardım bilgi düzeylerinin orta düzeyde iyi olduğu sonucuna varıldı.

Anahtar Kelimeler: İlk yardım, Üniversite Öğrencileri, Bilgi Düzeyi

ABSTRACT

Background: The knowledge level of the students about the first aid applications is important in terms of correcting the known practices and evaluating them with the current information at the right time.

Objectives: In this cross-sectional study, it was aimed to determine the level of knowledge about basic first aid applications of university students.

Methods: This research was carried out with 463 university students studying at Aydın Adnan Menderes University Central Campus between 20.01.2018 and 20.02.2018. A questionnaire form which was formed according to the 33-question literature was used to collect the data. In the evaluation of the data obtained; descriptive statistics (mean and percentage values) and chi-square analysis were used.

Results: 50.8% of the students were male and the mean age was 20.70 ± 1.80 (min: 18, max: 35). 28% of the students who participated in the research were enrolled in the Faculty of Arts and Sciences, 21.2% in the Faculty of Education and 16.6% in Aydın Vocational School and 34.2% in other faculties, 33.7% in 2nd grade, 33.3% in 1st grade. 17.7% are 4th grade and 15.3% are 3rd grade students. 68.4% of the students did not take any first-aid-related courses and 96.5% did not have a first-aid certificate. According to the findings of the study, a significant relationship (p = 0.331) was found between the students who received basic first aid education and knowing the purpose of first aid.

Conclusion: According to the results of the research, it was concluded that the first aid knowledge level of the students was moderate.

Keywords: First Aid, University Students, Knowledge Level

☆ Bu çalışma 02-05 May 2018 tarihinde 1. Uluslararası Sağlık Bilimleri ve Yaşam Kongresinde, Burdur/TÜRKİYE'de poster bildiri olarak sunulmuştur..

*Sorumlu Yazar: Ezgi TEMEL

Adres: Aydın Adnan Menderes Üniversitesi, Hemşirelik Fakültesi, Cerrahi Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, AYDIN

e-posta: e.temel@adu.edu.tr

Giriş

İlk yardım herhangi bir kaza ya da yaşamı tehlikeye düşüren durumda, sağlık görevlilerinin yardımı sağlanıncaya kadar, hayatın kurtarılması ya da durumun daha kötüye gitmesini önleyebilmek amacıyla olay yerinde, tıbbi araç gereç aranmaksızın mevcut araç ve gereçlerle yapılan ilaçsız uygulamaları içerir (Web-1). Başka bir tanımla bir yaralanma veya kazanın bildiriminden kesin tedavinin verilmesine kadar geçen sürede acil bakım ve hızlı müdahalenin sağlanmasını içeren bir disiplin olarak tanımlanan işleme ilk yardım adı verilir (Lilja GP 1999, Kırılmaz ve Arısoy, 2002, Akdemir ve Birol, 2005).

Kazaların meydana geliş şekilleri farklı olsa bile sonuçları ve kişiye verdikleri zararlar ciddi sağlık sorunlarına neden olabilmektedir. Türkiye’de temel ilk yardım eğitimi ile ilgili eksikler bulunmaktadır. Özellikle kardiyak arrest durumunda hastaya hemen temel yaşam desteği (TYD) yapılmazsa beyine yeterli oksijen gidemeyeceğinden, beyin yeterince kanlanamamakta ve 4-6 dakika içinde beyin hasarı başlamakta, 10 dakikadan sonra geri dönüşsüz sakatlıklar ya da ölüm gerçekleşmektedir. Yapılan çalışmalarda halktan kişilere yapılan ilk yardım eğitiminin önemli yararları olduğu saptanmıştır (Cho ve ark 2010). Hasta ve yaralılarla ilk karşılaşan kişilere ilk yardım eğitiminin mutlaka verilmesi gerekmektedir ve ilkyardımcıların doğru ve güncel bilgiyi, zamanında uygulayabilmeleri son derece önemlidir. (Toprak, 2006). İnsan yaşamında süregelen olaylar boyunca ilk yardım gerekebilecek olay ve durumlarla karşılaşması mümkündür. Bu durumlarla karşılaşma durumunda yapabileceği basit ama çok değerli müdahaleler bir kişinin yaşamını geri kazanmasına neden olabilir.

İlk yardım uygulamaları toplumda çok değerli olduğu kadar toplumun önemli bir bölümünü temsil eden çok sayıda öğrencilerin bulunduğu üniversitelerde değerlidir. Eğitim seviyesi yüksek olan bir grubun bulunduğu özellikle kaza ve ilk yardım gerektirecek olayların sıkça yaşandığı üniversitelerde öğrencilerin ilk yardım konusundaki bilgi ve becerileri bu anlamda oldukça önemlidir. Sağlıkla ilgili eğitim veren Fakültelerin bölümlerinde ilk yardım uygulamaları bilgileri zorunlu eğitimlerinin bir parçasıdır. Fakat sağlıkla ilgili olmayan fakülte ve yüksekokulların öğrencilerinin ilk yardım uygulamaları ile ilgili bilgi düzeyi açısından literatür (Bakar ve Maral, 2010; Duman ve ark, 2013; Usta ve ark, 2017; Yetiş ve Gürbüz, 2018) incelendiğinde önemli bir eksikliğin olduğu gözlenmiştir. Bu nedenle bu konuda araştırma yapma gereksinimi duyulmuştur.

Amaç

Tanımlayıcı tipteki bu çalışmada üniversite öğrencilerinin temel ilk yardım uygulamalarına ilişkin bilgi düzeylerinin belirlenmesi amaçlanmıştır.

Yöntem

Araştırma, Aydın Adnan Menderes Üniversitesi Merkez Kampüsünde 20.01.2018-20.02.2018 tarihleri arasında gerçekleştirilmiştir. Aydın Adnan Menderes Üniversitesi Merkez Kampüsü’nde yer alan 7 fakülte 2 yüksekokulda öğrenim görmekte olan öğrenciler ile yapılmıştır. Araştırmanın örneklemini ise araştırmanın yapıldığı tarihlerde araştırmaya katılmayı gönüllü olarak kabul eden 463 üniversite öğrencisi oluşturmuştur. Çalışmaya katılan

öğrencilerden araştırma hakkında bilgi verilerek yazılı onamları alınmıştır. Duman ve ark (2013) çalışması referans alınarak örneklem büyüklüğü G-Power ile orta etki büyüklüğünde $\alpha=0.05$ ve güç %80 olarak 143 öğrenci olarak bulunmuştur. Evrenin tamamına ulaşılması düşünüldüğünden örneklem seçimine gidilmemiş, ulaşılabilen ve çalışmaya katılmayı kabul eden toplam 463 öğrenci ile araştırma yürütülmüştür.

Veri toplama araçları ve verilerin toplanması: Araştırma verilerinin toplanmasında 13 soruluk kişisel bilgi formu ve 20 soruluk öğrencilerin temel ilk yardım bilgi düzeylerini belirlemek amacıyla literatüre (Bakar ve Maral, 2010; Duman ve ark, 2013; Usta ve ark, 2017; Yetiş ve Gürbüz, 2018) göre oluşturulmuş bir anket formu kullanılmıştır. Anket formunun geliştirilmesi aşamasında uzman görüşleri alındıktan ve farklı fakültelerden oluşan 10 öğrenciyle ön uygulaması yapıldıktan sonra forma son hali verilmiştir. Araştırmacı tarafından öğrencilere anket formu dağıtılarak soruları yanıtlaması istenmiştir. Öğrencilerin anket formunu tamamlamaları için geçen süre ortalama 15 dakika olarak belirlenmiştir. Veri formundaki soruları yanıtlayan öğrencilerden formlar toplanıp değerlendirmeye alınmıştır.

Araştırma soruları: “Öğrencilerin temel ilk yardım uygulamalarına yönelik bilgi düzeyi nasıldır?”

Araştırmanın etik yönü: Araştırmaya başlamadan önce ilgili kurumdan yazılı izin, öğrencilere çalışmanın amacı açıklanarak araştırmaya katılmaya gönüllülük gösterenlerden anket formu uygulanmadan önce sözlü ve yazılı izin alınmıştır.

Verilerin değerlendirilmesi: Elde edilen verilerin analizi SPSS (Statistical Package for Social Sciences) 18.0 for Windows paket programı ile yapılacaktır. Verilerin değerlendirilmesinde; tanımlayıcı istatistikler (ortalama ve yüzdeler) ve ki-kare analizleri kullanılmıştır.

Bulgular

Tablo 1. Araştırmaya Katılan Öğrencilerin Kişisel Bilgileri (n=463)

Öğrencilerin Kişisel Bilgileri		
Yaş Ortalaması	X±SS	20.70±1.80 (min:18, max:35)
	Sayı (n)	Yüzde (%)
Cinsiyet		
Kadın	228	49.2
Erkek	235	50.8
Medeni Durum		
Bekar	459	99.1
Evli	4	0.9
Öğrenim Görmekte Olduğu Fakülte		
Fen Edebiyat Fakültesi	130	28.1
Eğitim Fakültesi	98	21.2
Aydın Meslek Yüksekokulu	77	16.6
Mühendislik Fakültesi	46	9.9
Veteriner Fakültesi	40	8.6
İktisat Fakültesi	36	7.8
Ziraat Fakültesi	17	3.7
İletişim Fakültesi	13	2.8
Yabancı Diller Yüksekokulu	4	0.9
Öğrenim Görmekte Olduğu Sınıf		
Birinci Sınıf	154	33.3
İkinci Sınıf	156	33.7
Üçüncü Sınıf	71	15.3
Dördüncü Sınıf	82	17.7
İlk Yardım İle İlgili Kurs/Eğitim Alma Durumu		
Evet	146	31.6
Hayır	316	68.4
İlk Yardım Sertifikası Olma Durumu		
Evet	16	3.5
Hayır	447	96.5

Tablo 1’de gösterildiği gibi araştırmaya katılan öğrencilerin (n=463) %50.8’i erkek ve yaş ortalamaları 20.70±1.80 (min:18, max:35)’ dir. Araştırmaya katılan öğrencilerin öğrenim gördüğü fakülte ve üniversiteler Tablo 1’de yer almaktadır. Öğrencilerin

%68.4’ü önceden ilkyardım ile ilişkili herhangi bir kurs almamıştır. Öğrencilerin % 96.5’inin ilkyardım ile ilgili bir sertifikası yoktur.

Tablo 2. Araştırmaya Katılan Öğrencilerin Temel İlk Yardım Bilgi Düzeyleri (n=463)

Öğrencilerin Bilgi Durumları	Doğru Yanıt Verenler		Yanlış Yanıt Verenler		Fikrim Yok Dıyenler	
	Sayı (n)	Yüzde (%)	Sayı (n)	Yüzde(%)	Sayı (n)	Yüzde (%)
İlkyardım uygulamalarının amacını bilme	426	92	29	6.3	8	1.7
İlk müdahale sonrası 112’yi arama	331	71.5	122	26.3	10	2.2
İlkyardım uygulamalarının yaşa göre farklılık gösterdiğini bilme	331	71.5	88	19	44	9.5
İlkyardım uygulayacak kişinin eğitim alması gerektiğini bilme	408	88.1	43	9.3	12	2.6
Kalp masajının uygulanma yeri ve şeklini bilme	292	36.1	37	8	134	28.9
Solunum yolu tıkanıklığı belirtilerini bilme	329	71.1	41	8.9	93	20
Bilinç kontrolünün nasıl yapılacağını bilme	194	41.9	189	40.8	80	17.3
Buruna yabancı cisim kaçmasında yapılmaması gerekeni bilme	223	48.2	79	17.1	161	34.8
Kırık veya çıkık durumunda yapılmaması gerekeni bilme	81	17.5	185	40	197	42.5
Delici kesici alet yaralanmasında yapılması gerekeni bilme	339	73.2	43	9.3	81	17.5
Burun kanamasında yapılması gerekeni bilme	250	54	97	21	116	24
Arter kanamasının özelliğini bilme	258	55.7	41	8.9	164	35.4
Kanamalarda turnike uygulamasının yapılması gereken yeri bilme	152	32.8	54	11.7	257	55.5
Bayılan bir kişiye verilmesi gereken pozisyonu bilme	308	66.5	58	12.5	97	21
Epilepsi nöbeti geçiren bireye yapılmaması gerekeni bilme	143	30.9	190	41	130	28.1
Elektrik çarpması durumunda yapılması gerekeni bilme	371	80.1	44	9.5	48	10.4
Sıcak çarpması durumunda yapılması gerekeni bilme	334	72.1	36	7.8	93	20.1
Donma durumunda yapılmaması gerekeni bilme	238	51.4	82	17.7	143	30.9
Zehirlenmelerde yapılması gerekeni bilme	347	74.9	33	7.1	83	17.9
Arı sokmalarında yapılmaması gerekeni bilme	252	54.4	68	14.7	143	30.9

Tablo 2’de araştırmaya katılan öğrencilerin temel ilk yardım bilgi sorusuna verdiği yanıtla yer almaktadır.

Tablo 3. Öğrencilerin Daha Önce Temel İlk Yardım Konusunda Eğitim Alma Durumuna Göre Bilgi Düzeyleri (n=463)

Bilgi Sorusunun Cevabını Bilme/Bilmeme Durumu	Eğitim Alanlar		Eğitim Almayanlar		χ^2 p
	Sayı(n)	Yüzde (%)	Sayı(n)	Yüzde (%)	
İlk yardım uygulamalarının amacını bilenler	140	32,9	285	67,1	$\chi^2=4,405$
İlk yardım uygulamalarının amacını bilmeyenler	6	16,2	31	83,8	p=,042
İlk müdahale sonrası 112'yi aramasını gerektiğini bilenler	126	38,2	204	61,8	$\chi^2=22,754$
İlk müdahale sonrası 112'yi aramasını gerektiğini bilmeyenler	20	15,3	111	84,7	p=,000
İlk yardım uygulamalarının yaşa göre farklılık gösterdiğini bilenler	133	35,5	242	64,5	$\chi^2=13,762$
İlk yardım uygulamalarının yaşa göre farklılık gösterdiğini bilmeyenler	13	14,9	74	85,1	p=,000
İlk yardım uygulayacak kişinin eğitim alması gerektiğini bilenler	138	33,9	269	66,1	$\chi^2=8,403$
İlk yardım uygulayacak kişinin eğitim alması gerektiğini bilmeyenler	8	14,5	47	85,5	p=,003
Kalp masajının uygulanma yeri ve şeklini bilenler	120	41,2	171	58,8	$\chi^2=33,769$
Kalp masajının uygulanma yeri ve şeklini bilmeyenler	26	15,2	145	84,8	p=,000
Solunum yolu tıkanıklığının belirtilerini bilenler	129	39,3	199	60,7	$\chi^2=31,242$
Solunum yolu tıkanıklığının belirtilerini bilmeyenler	17	12,7	117	87,3	p=,000
Bilinç kontrolünün nasıl yapılacağını bilenler	52	26,9	141	73,1	$\chi^2=3,328$
Bilinç kontrolünün nasıl yapılacağını bilmeyenler	94	34,9	175	65,1	p=,084
Buruna yabancı cisim kaçmasında yapılması gerekenleri bilenler	136	35,4	248	64,6	$\chi^2=15,314$
Buruna yabancı cisim kaçmasında yapılması gerekenleri bilmeyenler	10	12,8	68	87,2	p=,000
Kırık, çıkık durumunda yapılması gerekenleri bilenler	62	22,3	216	77,7	$\chi^2=27,928$
Kırık, çıkık durumunda yapılması gerekenleri bilmeyenler	84	45,7	100	54,3	p=,000
Delici kesici alet yaralanmasında yapılması gerekenleri bilenler	132	39,1	206	60,9	$\chi^2=32,350$
Delici kesici alet yaralanmasında yapılması gerekenleri bilmeyenler	14	11,3	110	88,7	p=,000
Burun kanamasında yapılması gerekenleri bilenler	115	46,2	134	53,8	$\chi^2=53,137$
Burun kanamasında yapılması gerekenleri bilmeyenler	31	14,6	182	85,4	p=,000
Arter kanamasında yapılması gerekenleri bilenler	120	46,7	137	53,3	$\chi^2=61,023$
Arter kanamasında yapılması gerekenleri bilmeyenler	26	12,7	179	87,3	p=,000
Kanamalarda turnike uygulamasının yapılacağı yeri bilenler	44	29,1	107	70,9	$\chi^2=,591$
Kanamalarda turnike uygulamasının yapılacağı yeri bilmeyenler	101	32,7	208	67,3	p=,457
Bayılan bir kişiye verilmesi gereken pozisyonu bilenler	125	40,7	182	59,3	$\chi^2=35,172$
Bayılan bir kişiye verilmesi gereken pozisyonu bilmeyenler	21	13,5	134	86,5	p=,000
Epilepsi nöbeti geçiren bireye yapılması gerekenleri bilenler	50	18,3	223	81,7	$\chi^2=54,503$
Epilepsi nöbeti geçiren bireye yapılması gerekenleri bilmeyenler	96	50,8	93	49,2	p=,000
Elektrik çarpması durumunda yapılması gerekenleri bilenler	134	36,2	236	63,8	$\chi^2=18,304$
Elektrik çarpması durumunda yapılması gerekenleri bilmeyenler	12	13	80	87	p=,000
Sıcak çarpması durumunda yapılması gerekenleri bilenler	122	36,6	211	63,4	$\chi^2=13,987$
Sıcak çarpması durumunda yapılması gerekenleri bilmeyenler	24	18,6	105	81,4	p=,000
Donma durumunda yapılması gerekenleri bilenler	136	35,7	245	64,3	$\chi^2=16,849$
Donma durumunda yapılması gerekenleri bilmeyenler	10	12,3	71	87,7	p=,000
Zehirlenmelerde yapılması gerekenleri bilenler	136	39,3	210	60,7	$\chi^2=37,845$
Zehirlenmelerde yapılması gerekenleri bilmeyenler	10	8,6	106	91,4	p=,000
Anı sokmalarında yapılması gerekenleri bilenler	135	34,2	260	65,8	$\chi^2=8,358$
Anı sokmalarında yapılması gerekenleri bilmeyenler	11	16,4	56	83,6	p=,004

Tablo 3'teki bulgulara göre $p>0.05$ kabul edildiğinde temel ilk yardım eğitimi alan öğrencilerin ilk yardımın amacını bilme durumları arasında anlamlı bir ilişki ($p=0.331$) bulunmuştur. Temel ilk yardım eğitimi alan öğrencilerin diğer temel ilk yardım bilgisi sorusu ile bilgileri karşılaştırıldığında ($p>0.05$) anlamsız bir ilişki bulunduğu görülmüştür.

Tartışma

İnsan yaşamında süregelen olaylar boyunca ilk yardım gerekebilecek olay ve durumlarla karşılaşması mümkündür. Bu durumlarla karşılaşma durumunda yapabileceği basit ama çok değerli müdahaleler bir kişinin yaşamını geri kazanmasına neden olabilir. Türkiye'de yaşayan genç yaşta insanların her türlü kaza ve yaralanmalarla karşılaşma ve yaralanma riski mevcuttur. Kazalar 40 yaşa kadar her iki cins içinde en önemli ölüm nedeni olarak belirtilmektedir (Yıldırım, Karsen ve Çadircı 2016). Yapılan pek çok çalışmada ilk yardımın olay sırasında etrafta bulunan kişilerce yapıldığı belirtilmektedir. Ancak ilk yardım eğitimi almayan kişilerin yaptığı uygulamaların sakıncalı sonuçlar doğurabileceğinden dolayı ilk yardım yapacak kişilerin bu eğitimi alması önem taşımaktadır. Bizim çalışmamızda da amaç sağlık eğitimi dışındaki alanlarda

üniversite eğitimi alan öğrencilerin ilk yardım bilgi düzeylerini belirlemektir.

Bilindiği üzere ilk yardım uygulamalarında en önemli olan ilkyardım uygulamalarının amacını bilmektir. Bizim çalışmamızda öğrencilerin tamamına yakını ilk yardım uygulamalarının amacını bildiği görülmektedir. Bulgularımız Yetiş ve Gürbüz'ün(2018) ile Büyükkayacı Duman ve ark (2013) çalışması ile benzerlik göstermektedir. Joshep ve arkadaşlarının tıp öğrencileri ile (2014) yaptığı çalışmada ise ilk yardımın amacını öğrencilerin %65'nin orta düzeyde bildiği belirtilmektedir. Öğrencilerin İlk yardımın amacını iyi biliyor olmalarının nedeni televizyon ve sosyal medya kaynaklı yayınlar ile okullarda verilen eğitimlerden kaynaklanmış olabilir. Çalışmamızda öğrencilerin dörtte üçü ilk yardım sonrası 112'nin aranması gerektiğini belirtmektedir. Büyükkayacı Duman ve ark (2013) çalışmasında ise öğrencilerin tamamına yakınının 112'nin aranması gerektiğini bildiği gösterilmiştir. Bunun nedeninin Büyükkayacı Duman ve ark (2013) çalıştığı öğrenci popülasyonun yarısından fazlasının ilk yardım eğitimi veya kursu aldığını belirtmesi olabilir. Öğrencilerin temel yaşam desteğine ilişkin bilgilerine bakıldığında solunum yolu tıkanıklığına ilişkin belirtileri büyük çoğunluğun bildiği ancak kalp masajının uygulama yerini ve

şeklini ise çok azının bildiği görülmektedir. Büyükkayacı Duman ve ark (2013) çalışmasında da öğrencilerin büyük çoğunluğu solunumla ilgili bilgilerinin olduğu ancak kalp masajı uygulama yerini yanlış bildiği belirtilmektedir. Sonuçlarımız literatür ile benzerlik göstermektedir. Nayır ve ark (2011) öğretmenlerle yaptığı çalışmada ise öğretmenlerin yarısına yakının solunumu kontrol etmeyi bildikleri belirtilmektedir. Yetiş ve ark yaptığı çalışmada da ilk yardım eğitimi alan ve almayan öğrencilerin yarısına yakının solunum değerlendirme ve kalp masajını ilişkin bilgilerinin yanlış olduğu görülmektedir. Bu durumun İlk yardım eğitimlerinin sürekliliğinin olmaması ve öğrenilen bilgilerin zaman içinde unutulmasından kaynaklandığı düşünülebilir.

Öğrencilerin yaşları gereği en çok karşılaştıkları ilk yardım durumlarından biri de kanamalar ve kırıklardır. Ancak çalışmamızda çalışmaya katılan öğrencilerin yaklaşık %35'inin kırık çıkık durumlarında ve kanama durumunda yapılması gerekenleri bildiği görülmektedir. Joseph ve ark tıp öğrencileriyle yaptığı çalışmada da kanamalarda iyi bilgi düzeyine sahip öğrencilerin oranı %20, orta düzeyde bilgiye sahip olma durumları ise %70 olarak belirtilmektedir. Bakar ve Maralın (2010) meslek lisesi öğrencileriyle yaptığı çalışma ise bir grup lisede kanama ile ilgili bilgi düzeyi yarıya yakın iken diğerinde yarından fazlasının kanama durumunda ne yapılması gerektiğini bildiği, kırık çıkık durumda yapılması gerekenler konusunda ise her iki grubunda yarısından fazlasının bilgi sahibi olduğu görülmektedir.

Bu farklılığın meslek liselerinde bu ve benzeri iş kazaları ile öğrencilerin daha fazla karşılaşmasından kaynaklanmış olduğu düşünülmektedir.

Sonuç

Araştırma sonuçlarına göre öğrencilerin ilk yardım bilgi düzeylerinin orta düzeyde olduğu sonucuna varıldı. Ancak araştırma sonuçlarımız sadece Aydın Adnan Menderes Üniversitesi ile sınırlıdır. Elde edilen sonuçlar, yalnızca bu çalışma kapsamına giren hastalar ile genellenebilir. Araştırma sonuçlarımız doğrultusunda Üniversite eğitimi veren kurumlarda öğrencilerin temel ilk yardım bilgi düzeylerini geliştirmek amacıyla ilk yardım eğitimleri verilmesi gereklidir.

Kaynaklar

1. Akdemir, N ve Birol, L. (2005). İç Hastalıkları ve Hemşirelik Bakımı. İstanbul: Vehbi Koç Vakfı SANERC.
2. Bakar, C ve Maral, I. (2015). Mesleki eğitim merkezinde ve düz lisede öğrenim gören öğrencilerin ilkyardım bilgi düzeylerinin karşılaştırılması. Mesleki Sağlık ve Güvenlik Dergisi (MSG), 10(36), 41-47.
3. Cho GC, Sohn YD, Kang KH, Lee WW, Lim KS, Kim W, Oh BJ, Choi DH, Yeom SR ve Lim H. (2010). The effect of basic life support education on lay persons' willingness in performing by stander hands only cardio pulmonary resuscitation. Resuscitation, 81(6): 691-4.
4. Duman NB, Koçak C, Sözen C. (2013). Üniversite Öğrencilerinin İlk Yardım Bilgi Düzeyleri Ve Bunu Etkileyen Faktörler. Hitit Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 6(1), 57-70.
5. Joseph N, Kumar GS, Babu YR, Nelliyanil M, Bhaskaran U. (2014). Knowledge of first aid skills among students of a medical college in Mangalore city of South India. Annals of Medical And Health Sciences Research, 4(2), 162-166.

6. Kırılmaz AY, Arısoy M. Ev Kazaları ve İlk Yardım(2002). Sağlık ve Toplum Dergisi 2002;4:27-32.
7. Kızıl M, Üstünkarlı N, Yıldız Ş, Kurtel K, Şemin İ, Abacıoğlu Y. H. (2018). İlk Yardım Bilgilerinin Doğruluğu Ve İlk Yardım Uygulamalarına Etkisinin Değerlendirilmesi. Hastane Öncesi Dergisi, 3(1), 15-30.
8. Lilja GP, S.R.,Emergency Medicine A Comprehensive Study Guide Emergency medical services. In Tintinalli JE, Kelen GD, Stapczynski SJ. Emergency Medicine A Comprehensive Study Guide 5th ed. New York, NY: McGraw&Hill 1999. 1-6.
9. Nayır T, Uskun E, Türkoğlu H, Uzun E, Öztürk M, Kışioğlu N. (2011). Isparta il merkezinde görevli öğretmenlerin ilkyardım bilgi düzeyleri ve tutumları. SDÜ Tıp Fakültesi Dergisi, 18(4), 123-127.
10. Sert H, Çetinkaya S, Seven A, Pelin M. (2017). Knowledge levels of senior nursing students about epilepsy. Hemşirelik son sınıf öğrencilerinin epilepsi hakkındaki bilgi düzeyleri. Journal of Human Sciences, 14(2), 1966-1974.
11. Ülger H, Deniz T, Saygun M, Çiftçi N, Karakuş A, Kandış H. (2013). Ambulans Personeline Verilen Eğitimin Etkinliğinin Değerlendirilmesi. TAF Preventive Medicine Bulletin, 12(2).
12. Yetiş G ve Gürbüz P.(2018).Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu Öğrencilerinin İlk Yardım Bilgi Düzeylerinin Belirlenmesi. İnönü Üniversitesi Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksek Okulu Dergisi, 6(2), 64-76.
13. TC Sağlık Bakanlığı. (2015, Temmuz). İlk Yardım Yönetmeliği. Erişim tarihi: 8.1.2019, <http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2015/07/20150729.pdf>.